

Světlá nárožní hmota akcentuje hranu na sebe kolmých ulic pomocí výrazných prosklených ploch, kde je vždy jedna strana rovnoběžná se sklonem terénu

SVĚTLÝ A TMAVÝ, dynamický a klidný

Projekt domu v nárožní proluce byl pro autory výzvou, převýšení terénu je v tomto místě více než tři metry. Navíc se rozhodli uplatnit nárožní ohýbané sklo o velkých rozměrech. Zachovali tak nároží v oblouku stejně jako u protějšího domu, ale současně jako výkladec optiky. Parapety oken jsou šikmé, aby kopírovaly sklon chodníků, stejně jako nadpraží okna v přízemí. Z tohoto důvodu v některých místech zabíhají parapety až pod podlahu místností.

Při návrhu novostavby v historickém centru Valašského Meziříčí byla pro autory projektu významná zástavba v Mostní ulici – na stejné straně jako parcela se nachází linie funkcionalistických budov, která končí na hlavním náměstí, na protější straně jsou měšťanské domy se sedlovou střechou. Pozemek byl dříve zastavěn několika menšími domy, proto je i nový objekt objemově i materiálově dělen na dvě hmoty. Dynamická světlá nárožní hmota akcentuje hranu na sebe kolmých ulic pomocí výrazných prosklených ploch, kde je vždy jedna strana rovnoběžná se sklonem terénu. Sousední tmavá hmota na severní straně má klasické členění fasády: na třech svislých osách

byly umístěny otvory, které mají na patře vždy stejný rozměr. Oba domy propojuje prosklená kostka na střeše, která se blíží měřítku sousední fary, jejíž střecha strmě stoupá od atiky novostavby.

DŮM NA NÁROŽÍ

„Investor stavby si přál, abychom ji rozdělili do tří kategorií: optika a na ni navazující zdravotnické zařízení, druhá samostatná komerční část určená k pronájmu a konečně bydlení. I toto provozní rozdělení nás vedlo k myšlence objemově rozdělit dům na dvě odlišné části. Navíc jsme tak mohli lépe reagovat na strmé převýšení uliční čáry,“ uvádí architekt Miroslav Pospíšil.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O STAVBĚ

Název stavby: Vista Optik
Místo: Mostní 267/9, Valašské Meziříčí
Architektonické řešení a projekt: atelier-r, s.r.o. – Miroslav Pospíšil; spolupráce Darja Johannesová, Milena Koblihová, Martin Karlík, Robert Randys, Lucie Rohelová
Dodavatel: EFIOS spol. s r.o.
Realizace: od září 2015 do října 2017

V prvním nadzemním podlaží nárožního objektu se přes prostor optiky vyjde po schodišti do čekárny očního lékaře. Ve druhém a třetím podlaží se nacházejí další ordinace (oční lékař, optometrista, neurolog) a provozovna kadeřnictví. Mladý kadeřník byl ze stavby s pohledovými betony tak nadšený, že investora přesvědčil, aby mu jednotku pronajal, přestože původně měl prostor této provozovny sloužit jako byt. V severní části domu je dvoupodlažní prostor přístupný přímo z ulice. Určený je k pronájmu bance, v přízemí budou běžné přepážky, v patře prostory pro jednání s klienty. Část půdorysu severní hmoty u schodiště je dispozičně přičleněna k hmotě jižní a slouží jako technické zázemí pro vytápění. Jsou tu umístěny kotle a zásobníky pro centrální ohřev teplé užitkové i topné vody. Do

třetího podlaží tohoto objektu je vstup pouze z centrálního schodiště a slouží jako sídlo stavební spořitelny. V nejvyšším ustoupeném podlaží se nachází byt se střešní terasou.

KONSTRUKČNÍ SYSTÉM

Objekt je půdorysně, výškově i zpracováním fasády členěn na dvě části, linií předělu tvoří vnitřní nosná železobetonová stěna tloušťky 250 mm. Obvodové stěny jsou ve více namáhaných pozicích monolitické v tloušťkách 200 až 300 mm, ostatní stěny jsou zděné z pálených dutinových cihel v tl. 240 – 300 mm. V 1. NP některé stěny nahradily kruhové ocelobetonové sloupy. Vnitřní nosné stěny jsou realizovány také jako železobetonové i zděné. Tloušťky monolitických stropních desek jsou 250 mm, strop nad 4. NP vynášejí dřevěné trámy profilu 280/120 mm, zakryté jsou OSB deskami a další skladbou střechy. Vzhledem k výškové členitosti konstrukce byly desky doplněny skrytými i přiznanými průvlaky.

Nástavba nad 4. NP má dřevěnou trámovou konstrukci střechy. Dřevěné trámy z lepených vazníků byly navrženy jako spojitě nosníky o dvou polích uložené na stěnách a u prosklení na ocelový svařovaný rám umístěný na železobetonovou střední stěnu a na betonový věnec. Ocelový rám tvoří tři sloupy a společná rámová příčel kopírující příčný sklon střechy.

Výškové členění objektu bylo odvislé od sklonu okolních pozemků. Základová deska, tedy podlaha 1. NP, je členěna na tři různé výškové úrovně, které reagují na úroveň navazujícího terénu. Také 2. NP má tři úrovně, aby bylo možné zachovat v přízemí potřebnou světlou výšku a zároveň nenavýšovat celkovou výšku objektu, kterou památkový úřad striktně omezil. Stropní deska tu byla z části řešena jako žebrový strop. Od 3. NP byla patra dělena na dvě výškové úrovně, strop je opět kombinací monolitické desky a žebrového stropu, který doplňují dva výztužené železobetonové dvojtřasy, podpírající sloupy, jež vynášejí strop 4. NP. Monolitická stropní deska nejvyššího podlaží má dvě výškové úrovně. Celý objekt novostavby tvoří jeden dilatační celek, odsazení od okolních objektů činí minimálně 50 mm.

Fasádní plášť je řešený jako kontaktní zateplovací systém. Nárožní objekt je zateplen izolací z EPS tl. 180 mm s omítkou imitující pohledový beton, resp. cementovou stěrku. Povrch tmavé fasády tvoří česaná omítka, která byla realizovaná na zateplení z minerální vaty tl. 200 mm požadované v tomto místě požárním řešením. Obě fasády musely

Sousední tmavá hmota domu má klasické členění fasády

Detail fasády

projít několika koly schvalování vzorků ze strany památkové péče. Vzhled stavby i s těmito požadavky nakonec zůstal zachován dle prvotní studie.

ŘEŠENÍ OKEN

Prosklené fasády tvoří hliníkový sloupko-příčkový systém se strukturálním zasklením izolačním dvojsklem s tmelenými spárami ve spojích tabulí i po obvodu otvoru. Bezpečnostní tepelně izolační dvojsklo má stínící koeficient 0,39, který redukuje množství procházejícího záření do objektu a zabraňuje tak jeho přehřívání. Do ploch prosklených fasád jsou vložena výklopná okna opět ve strukturálním provedení. V severní části objektu jsou okna v hliníkovém rámovém okenním systému s překrytým rámem tepelnou izolací, otvíravá část okna má rám přetažený vnějším sklem izolačního dvojskla. Před okny je zábradlí z čirého bezpečnostního skla.

„Specialitou této stavby je nárožní ohýbané sklo o velkých rozměrech. Je to důležitý výrazový prvek – chtěli jsme zachovat nároží v oblouku obdobně jako u protějšího domu, ale současně jako vý-

Objekt je půdorysně, výškově i zpracováním fasády členěn na dvě části, které tvoří dynamický celek

kladec pro propojení exteriéru s interiérem optiky. Dodavatel stavby se s ohledem na možnosti výroby snažil prosadit sklo svisle členěné na dva menší oblouky, ale to by byl nevhodný zásah do rytmiky členění prosklení. Dostatečně velkou kalící pec jsme nakonec našli až ve Španělsku. Komplikované bylo také osazení skla, které v tomto případě nemohlo kopírovat terén, jak jsme původně chtěli. Proto je sklo obdélníkové a jeho část je skrytá pod chodníkem a část za fasádou v nadpraží. Nezvyklé jsou také parapety

Byt se střešní terasou

oken, které jsou šikmé, aby kopírovaly sklon chodníků, stejně jako nadpraží okna v přízemí," říká Miroslav Pospíšil.

Z PRŮBĚHU STAVBY

Realizace stavby byla relativně komplikovaná, protože celý pozemek investora byl určen k zastavení. Stavební firma tedy měla minimum prostoru pro realizaci staveniště, a to pouze v prostoru chodníků kolem budovy, kde byl navíc dlouho realizován výkop. Současně se stavbou probíhala rekonstrukce komunikací v ulici Mostní, v rámci níž došlo ke snížení obrubníků pro chodníky do úrovně komunikace. Muselo se tak upravit i výškové osazení stavby.

Dům byl založen na plošných železobetonových základech, které tvoří základové pásy šířky 700 až 1000 mm pod obvodovými stěnami a 850 až 1500 mm pod vnitřními nosnými stěnami. V důsledku minimalizace podkopání sousedního objektu fary byly některé základové pásy nahrazeny zesílenou železobetonovou základovou deskou. Základy fary byly navíc z boku přitíženy valem, který se odkopával. Nové základy se zde tedy musely provádět postupně zhruba po jednom metru (odkopání části valu, betonáž nových základů, odkopání dalšího metru valu, atd.) Výtahová šachta je založena na železobetonové monolitické základové desce tl. 400 mm.

U všech základových konstrukcí bylo třeba dodržet jejich hloubku – základová spára nových konstrukcí nesměla být hlouběji, než jsou základy sousedních domů. „Stavba byla od začátku složitá, protože se jednalo o založení do poměrně velké hloubky v nárožní proluce. Částečně jsme museli podbetonovávat základy sousedních staveb. Také se nám ve výkopu pro základy objevila kanalizace ze sousední fary, o které správce sítě nevěděl, a proto ani my. Museli jsme část projektu upravit a kanalizaci přeložit do jiné pozice,“ dodává architekt Pospíšil. „Hrubá stavba po dokončení složitých základů šla poměrně hladce. Náročnější byla realizace vnitřních instalací nebo okenních výplní. Některé prvky se napoprvé nepovedly podle projektu a musely se opravovat nebo realizovat znovu. Příkladem je přízemní prosklení v nároží, kde se stavbě napoprvé nepodařilo s nadpražími oken v obou ulicích potkat na rohu výškově v jednom bodě. Přišlo se na to až ve chvíli, kdy byla skla vyrobená. I díky tomu se realizace stavby poněkud protáhla.

Nicméně jsme rádi, že se nakonec podařilo vše vyřešit, zkulturnit ulici vyplněním nevzhledné proluky a dosažením výsledku dle původního řešení i představ investora. Právě jemu, jako laikovi, patří obrovský respekt za velkou trpělivost s komplikacemi a vytrvalost při řešení problémů v průběhu celé realizace.“ ■

-vis-

Specialitou domu je nárožní ohýbané sklo o velkých rozměrech. „Chtěli jsme zachovat nároží v oblouku obdobně jako u protějšího domu, ale současně jako výkladec pro propojení exteriéru s interiérem optiky,“ říká architekt Pospíšil.